

Skylife

Bağımlılık Yapan Kent Amsterdam
Amsterdam... It's Addictive!

Cizgili Medeniyet Atlası
The Striped Atlas of Civilization

100 Milyon Dolarlık Bir Piyasa
A Hundred Million Dollar Market

Röportaj: Çağan Irmak
Interview: Çağan Irmak

Sütunların Tılsımlı Kenti
The Enchanted City of Columns

EGE'NİN KALBİNDE BİR MİMARİ HAZINE
A CULTURAL TREASURE IN THE HEART OF THE AEGEAN

BIRGI EVLERİ

BIRGI HOUSES

TURKISH AIRLINES BAŞLIYOR
EUROLEAGUE BEGINS

Istanbul
2010
EUROPEAN
CAPITAL
OF CULTURE
AVRUPA KÜLTÜR BAŞKENTİ

TAKI DÜŞKÜNÜ BİR UYGARLIK

URARTULAR

Urartuların takıya düşkün bir toplum olduğu hem günümüze ulaşan görsel sanatlarından hem de çeşitli yollarla müze ve koleksiyonlara dağılmış durumdaki binlerce süs eşyasından anlaşılıyor.

A CIVILIZATION FOND OF
JEWELRY

THE URARTU

That the Urartu was a civilization fond of jewelry is apparent both from their visual arts that have survived to our day and from the thousands of decorative items that in one way or another have found their way into museums and private collections.

• HALÛK PERK - RAFET ÇAVUŞOĞLU • AKADUR TÖLEĞEN

Takılar Van Gölü kıyılarında gelişen Urartu uygarlığının en güzel ve en çarpıcı örnekleri. Köylüsünden, prensesine kadar tüm Urartu kadınları güzelliklerini bu takılarla ve özellikle Urartu boncuklarıyla pekiştirmişler.

Jewelry is the finest and most striking reflection of the Urartu civilization, which flourished on the shores of Lake Van. From princess to peasant, all Urartu women enhanced their beauty with jewelry, especially with Urartu beads.

Urartular Van Gölü ve çevresi merkez olmak üzere, kabaca Doğu Anadolu bölgesinde M.Ö. 9-7 yüzyıllar arasında hüküm sürdü. Bu uygarlık takılara olan ilgisiyle de dikkat çekti. Yönetici sınıftan sıradan halka kadar her kesimin kullandığı takıların, kişilerin toplumsal statüsünü belirleyici birer obje olmalarının yanı sıra dini anlamlar taşıdıkları da genelde kabul ediliyor.

TAKIYLA YAŞAMAK

Urartu takıları denince akla; saç spiralleri, küpeler, boncuk kolyeler, boyunluklar, pektoraller (göğüslük), madalyonlar, amuletler, bilezikler, pazıbentler (kolçak), yüzükler, metal kemerler, süs iğneleri ve fibulalar (çengelli iğne) gelir. Bunların üretiminde başta tunç olmak üzere altın, gümüş, demir, kurşun gibi madenlerin yanı sıra kemik, fildişi ve yarı değerli renkli taşlar da kullanılırdı. Takılar, günümüzde de halen kullanılan döküm, dövme, kabartma, kazıma, ajur, granül, telkari ve kaplama tekniklerinden biri veya birkaçının bir arada uygulanmasıyla üretildi.

SÜSLENME İHTİYACI

Takılar, devlet kademesinde çalışan bürokratların ve ailelerinin süslenme ihtiyaçlarını karşılamak için merkezi atölyelerde imal edildi. Bazı takı tasarımları, Urartuların sınır komşusu ve

Centered in and around Lake Van, the Urartu ruled Eastern Anatolia in roughly the 9th to 7th centuries B.C. It is generally acknowledged that everyone, from the ruling class right down to the common people, wore jewelry, which took the form of objects that signified a person's status in society as well as having religious significance.

LIFE WITH JEWELRY

Hair spirals, earrings, bead necklaces, collars, pectorals, medallions, amulets, bracelets, armbands, rings, metal belts, decorative pins and brooches immediately spring to mind at the mention of Urartu jewelry. Used in their production were metals like bronze, gold, silver, iron and lead as well as other materials such as bone, ivory and semi-precious stones. This jewelry was produced by one or a combination of techniques still used today, such as casting, chasing, relief, engraving, ajouré, repoussé, filigree and plating.

dönemin süper gücü olan Asur'dan örnek alınarak geliştirildi. Bu modayı Urartu halkının da yakından takip ettiğini halk mezarlarından ele geçen takılar gösteriyor.

Günümüzde takılar süslenme, beğenilme, gösteriş, zenginlik gibi insani duyguların yanında korunma, şans, uğur, bereket ve şifa bulma gibi mistik amaçlarla da kullanılıyor. Arkeolojik veriler, benzer durumun Urartular için de geçerli olduğuna işaret ediyor.

KOLYELER, KEMERLER

Urartu takıları baş, boyun ve göğüs, el-kol ve ayak, bel ve giysi üzerine yerleştirilir. Baş kısmında diadem, küpe, saç spiralleri ile iğneler kullanılır. Boyun ve göğüs kısmına boyun halkaları, boncuk kolyeler, pektoraler (göğüslük), madalyonlar ve amuletler takılır. Pektoral ve madalyonlar tamamen sınıf belirleyici ve sadece üst düzey kişiler tarafından kullanılır. Üzerleri ise genelde dinsel içerikli kutsal ağaç sahneleriyle süslüdür. Boncuk dizilerinden oluşan kolyeler ise günümüzde olduğu gibi Urartularda rengine, cinsine ve yapılaş şekline göre süslenme, nazar önleme, uğur getirme, sihir ve tedavi

THE NEED FOR DECORATION

Jewelry was manufactured at central workshops to meet the need for decoration of families and bureaucrats who worked at various levels of the state organization. Some jewelry designs were developed based on examples taken from the Assyrians, neighbors of the Urartu and the super power of the period. Jewelry found in local markets attests to the fact that the Urartu followed these fashions very closely.

In addition to satisfying the human need for adornment and the expression of ostentation, wealth and physical attractiveness, jewelry today is also used for more mystical purposes such as warding off evil and bringing health and good fortune. The archaeological data indicate that the situation was no different among the Urartu.

BELTS AND NECKLACES

Urartu jewelry is generally worn on the head, around the neck or on the breast, on the arm, wrist or leg, at the waist, or over clothing. Diadems, earrings, hair spirals and pins, for example, were worn on the head while collars, bead bracelets, pectorals, medallions and amulets were worn on the neck and chest. Pectorals and medallions were worn exclusively by persons of high rank to indicate their class and were usually covered with scenes of religious content depicting sacred trees. Necklaces

Başta Van, Hakkâri olmak üzere ve bölge havzasında halen devam eden takı tutkusunun kökenleri binlerce yıl öncesine dayanıyor. Yörenin bugün özellikle düğünlerde ve özel günlerde devam eden takı geleneği yine bölgeye mahsus özgün takı modelleriyle yaşatılıyor.

The roots of the fondness for jewelry that persists today in the region of Van and Hakkâri goes back thousands of years. This tradition, which survives today especially at weddings and on other special days, is again being kept alive through styles of jewelry unique to the region.

Urartu takılarının üretiminde başta tunç olmak üzere altın, gümüş, demir, kurşun gibi madenlerin yanı sıra kemik, fildişi ve yarı değerli renkli taşlar da kullanılıyordu.

As well as bone, ivory and semi-precious stones, metals such as bronze, gold, silver, iron and lead were used in the production of Urartu jewelry.

özellikleri olduğuna inanıldığı için taşınmış olmalıdır.

Kol üzerinde bilekte bilezik, pazı kısmında ise pazıbent tercih edilirdi. Hem erkekler hem de bayanlar tarafından takılan bu takıların uç kısımları genelde ejder, yılan ve aslan başı şeklindedir.

Bele takılan metal kemerler, Urartulu kadın ve erkekler tarafından yaygın bir şekilde kullanılır. Erkek kemerleri genelde aslan, boğa, mitolojik yaratık, av ve savaş sahneleriyle bezenir. Kadınların kemerlerinde ise genelde açık havada düzenlenen dinsel içerikli bir ziyafet sahnesine yer verilir.

Urartuların bilezik, pazıbent ve yüzüklerde aynı türde figürleri kullanması günümüzdeki takı setlerini andırır şeklindedir. Bu da estetik kaygıların varlığına işaret etmekte. Buna en güzel örnek ejder, aslan veya yılanbaşı, boyun halkası, pazıbent, bilezik ile yüzüklerin bir aradaki kombinasyonu verilebilir.

made of strings of beads meanwhile must have been varied in color, type and style depending on whether they were believed to be mere adornments or protection against the evil eye and expressions of good luck, or to have magical or healing properties.

On the arm, bracelets were worn at the wrist and biceps bands on the upper arm. Worn by both men and women, such jewelry usually consisted of three sections: a dragon, a snake and a lion's head.

Metal belts worn at the waist were widely used by Urartu men and women, the men's belts adorned with war and hunting scenes featuring lions, bulls and mythological creatures, and the women's with scenes of religious feasts held in the open air.

The Urartu use of the same type of figures on bracelets, armbands and rings is reminiscent of the coordinated jewelry sets so popular today and an indication of their aesthetic concerns. The finest examples of this are a combination of dragon, serpent and lion's head collars, armbands, rings and bracelets.

Erkek kemerleri genelde aslan, boğa, mitolojik yaratık, av ve savaş sahneleriyle bezenmiştir. Kadınların kemerlerinde ise genelde açık havada düzenlenen dinsel içerikli bir ziyafet sahnesine yer verilir.

Men's belts are generally adorned with war and hunting scenes featuring lions, bulls and mythical creatures. Women's belts in contrast generally exhibit a feast scene of religious content held in the open air.

Urartu dönemi takılarını yalnız boncuklarla sınırlamak bu büyük uygarlığa haksızlık olur. 'Fibula' olarak adlandırılan saç bağlama halkaları, bilezikler, çeşitli metallere kostüm ve elbise iğneleri, küpeler ve kolyeler Urartu takı dünyasının şaheserlerini oluşturuyor.

It would be a mistake to consider the jewelry of the Urartu period as confined to beads alone. 'Fibula' for fastening the hair, bracelets, and earrings, necklaces and pins made of various metals were the crowning glory of Urartu jewelry.

Urartu takılarında sadece metal ya da boncuk kullanılmakta yetinilmemiş. Değerli ve yarı değerli taşlar da takıları değerli kılmada ve süslemede kullanılmış. Üstelik bu taşlar sadece bölgeden değil, uzak Asya, İran ve Kafkasya bölgelerinden de yöreye getirilmiş.

Not content with using only metal and beads in their jewelry, the Urartu also used precious and semi-precious stones as adornments. Furthermore, these stones were not from the region but were imported from Iran, the Caucasus and as far away as Asia.

GIYSİ TAKILARI

Giysi takılarını kendi içinde iki türe ayırmak mümkün. Birincisi giysiye takılan fibula, süs iğnesi ve makyaj seti, diğeri ise giysinin bir parçası olarak monte edilmiş düğme benzeri süslü metal objeleri içerir. Süs iğneleri, omuzda pelerin türü giysilerin uçlarını birbirine tutturmak, göğüs kısmında süs eşyası olarak ve uzun saçları toplamak amacıyla kullanılır. Arkeolojik veriler, bazı takıların hem kadın hem erkek tarafından ortak kullanılmış olduğunu göstermekle birlikte, Urartulu bayanların takıya daha fazla düşkünlüğünü de kanıtlar.

Urartular'da yönetici sınıftan sıradan halka kadar her kesimin kullandığı takıların, kişilerin toplumsal statüsünü belirleyici birer obje olmalarının yanı sıra dini anlamlar taşıdıkları da genelde kabul edilir.

Among the Urartu, jewelry was worn by everybody from the ruling class right down to the common people, either to symbolize their status in society or as an expression of religious significance.

JEWELRY WORN ON CLOTHING

This can be divided into two types. The first are the brooches and decorative pins that were fastened to clothing, and the makeup sets, the other the decorative metal objects like buttons that were actually attached to the garment. Pins were used either to hold together the two ends of a garment like a cape, or as a decoration on the chest, or to gather up long hair. Although some items of jewelry were used by men and women alike, the archaeological data confirm that it was Urartu women who were more passionately attached to such adornments.

